

19.1.2010

Till
Strängnäs kommun

Både Miljöbalken och Plan- och bygglagen, stadgar om samråd före beslut om bygglov för vindkraftverk.

Det myndighetssamråd som förekommer rör inte medborgaren utan för honom eller henne gäller en lagstadgad samrådsprocess som syftar till att säkerställa ett rejält inflytande över beslutet men också säkerställa adekvat information om säkerhet m.m. En mycket betydelsefull del av denna information är hur medborgarens säkerhet tillgodoses genom beslutsprocessen.

Säkerhet vid vindkraftverk har reglerats i dels svensk lag och dels i EU-lag och där svensk lag, Miljöbalken och Plan- och bygglagen är underställd EU-lag.

Det är viktigt att konstatera, att det i SOU 1999:75 uppges att: " det finns rapporter om att blad/bladdelar lossnat och isbitar har slungats iväg från vindkraftverk på mer än 300 m avstånd".

Det samråd som genomförts före beslut om bygglov skall visa hur risker har analyserats och bedömts med stöd av relevant harmoniserad standard "Maskinsäkerhet – Principer för riskbedömning" SS-EN 1050, som ersatts av SS-EN ISO 14121-1:2007. Vid riskbedömning skall hänsyn tas till den allvarligaste skada eller ohälsa som kan antas inträffa vid varje identifierad risk, även om sannolikheten är liten för att skada eller ohälsa skall inträffa. Dokumentation från riskbedömningen skall bland annat ange en beskrivning över den/de metoder som tillämpats för att undanröja riskerna. Säkerheten måste alltid erbjuda minst samma skyddsnivå som motsvarande harmoniserad standard anger, oavsett om Tillverkaren (na) följt relevant harmoniserad standard eller ej.

Vid samrådet i kommunen skall presenteras hur tillverkarna eller deras ombud har informerat om de grundläggande (väsentliga) hälso- och säkerhetskrav som "Tillverkaren" måste uppfylla för att vindkraftverket (en) skall få CE-märkas och tas i drift/i bruk och/eller redovisat vilka åtgärder han tänker vidta för att eliminera alla risker och därigenom garantera säkerheten för person, egendom och i förekommande fall husdjur under vindkraftverkets (ens) livstid.

De gällande föreskrifterna är bland annat följande:

Produkten vindkraftverk, är en "av vinden intermittent varvtalsstyrd fläkt" som saknar fläkthus och som inte är en "anläggning" eller en "maskin som kan byggas in i en byggnad", utan en på marken fritt uppställd "maskin". Produkten vindkraftverk skall, för att få åtnjuta fri rörlighet inom EEA:s inre marknad, uppfylla relevanta krav i enlighet med EU:s/EG:s produktsäkerhetsregler och produktdirektiv, det vill säga de grundläggande (väsentliga) kraven med avseende på hälsa och säkerhet för person, egendom och i förekommande fall husdjur. Dessa bindande legala regler, "The New Approach" ("den nya metoden") lagstiftningens produktdirektiv, som måste implementeras i medlemsstaternas lagstiftning gäller före miljöbalkens (MB:s) regler och den nationella plan och bygglagens (PBL:s) regler.

Ansvar för en varas och produkts säkerhet har lagts på Tillverkaren och/eller Importören. Arbetsgivaren kan även vara tillverkaren. När det gäller produkter som används yrkesmässigt har ur lagefterlevnadssynpunkt Arbetsmiljöverket detta ansvar. Arbetsmiljöverket har infört maskindirektiv (MD) 98/37/EC i svensk lagstiftning, genom AFS 1993:10. Arbetsmiljöverket har också ansvar för tillsyn och marknads kontroll av maskiner.

Elsäkerhetsverket ansvarar för att lågspänningsdirektivet (LVD) och direktivet för elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) införlivas i vårt svenska regelsystem. Elsäkerhetsverket har också ansvar för tillsyn och marknads kontroll, av nämnda produkt direktiv beträffande "maskinsäkerhet – maskiners elutrustning".

Det föreliggande samrådet skall redovisa hur säkerhetszonen runt vindkraftverk skall inhägnas så att säkerhetszonen inte kan beträdas då vindkraftverket är i drift (MD 98/37/EC/AFS 1993:10). Lösningar som skyltning är inte tillräckligt som permanent lösning då det, som i detta fall, enkelt går att lösa tekniskt genom inhägnad (MD 98/37/EC/AFS 1993:10) och förreglad(e) grind (ar). Varningsskyltar frikänner inte från ansvar då en högre säkerhetsnivå är möjlig.

Det föreliggande samrådet skall visa hur produkten vindkraftverk skall uppfylla EG/EU-produkt direktivens säkerhetskrav, där den inte får utgöra eller kunna tänkas utgöra någon som helst risk eller fara för person och i förekommande fall för husdjur, som befinner sig innanför och/eller utanför säkerhetszonen

Det föreliggande samrådet skall visa hur tillverkaren (na) skall uppfylla kraven för CE-märkning, i enlighet med relevanta EG/EU-produkt direktiv med stöd av harmoniserade standarder i övrigt uppfyllts så att säkerheten kan garanteras, det vill säga förmåga att ingen person, egendom eller i förekommande fall husdjur kommer till skada under vindkraftverkens hela livscykel enligt relevanta krav i:

- Arbetsmiljölagen (1977:1160) - Allmänna skyldigheter, 3 kap. 8§,
- Arbetsmiljöförordningen (1977:1166) 18§ med stöd av Kungörelse med föreskrifter om maskiner och vissa andra tekniska anordningar (AFS 1993:10 - 89/392/EEC och 98/37/EC),
- Arbetsmiljöförordningen (1977:1166) 18§ med stöd av Föreskrifter om användning av arbetsutrustning (AFS 1998:4 - Jfr 89/655/EEC, 95/63/EC, 98/34/EC och 2001/45/EC). AFS 1998:4 har ersatts av AFS 2006:04 den 1 juli 2007,
- Förordning (1993:1068 - 73/23/EEC) om elektrisk materiel, med stöd av relevant utgåva av Föreskriften ELSÄK-FS.

Det föreliggande samrådet skall visa hur varje arbetsgivare säkerställer att de grundläggande (väsentliga) kraven i enlighet med relevanta produkt direktiv med stöd av harmoniserade maskinsäkerhetsstandarder är uppfyllda, då vindkraftverk tas i drift och yrkesmässigt bruk. Arbetsgivaren har också enligt Arbetsmiljölagen (1977:1160) - Allmänna skyldigheter, 3 kap. 8§, Arbetsmiljöförordningen (1977:1166) 18§ med stöd av Föreskrifter om användning av arbetsutrustning (AFS 1998:4, ersatt av AFS 2006:04 den 1 juli 2007 - Jfr 89/655/EEC, 95/63/EC, 98/34/EC och 2001/45/EC) det slutliga ansvaret för att vindkraftverk uppfyller de grundläggande (väsentliga) hälso- och säkerhetskrav, vare sig vindkraftverk är CE-märkta eller ej.

FSL, Föreningen Svenskt Landskapsskydd, begär härmed kopia på de dokument där frågor ang. säkerhet vid vindkraftverk har redovisats för de beviljade bygglov för vindkraftverk som finns i Älvdalens kommun. Svaren på frågorna om säkerhet utgör en väsentlig del av samrådsredogörelsen.

Härmed begär FSL kopia av de samrådsredogörelser som upprättats före beslut om bygglov.

FSL begär vidare offentlig information om de åtgärder kommunen beslutat för att värna medborgarnas liv och hälsa genom att säkerställa att driften av vindkraftverken alltid uppfyller alla de grundläggande (väsentliga) hälso- och säkerhetskraven i enlighet med berörda EG/EU-produkt direktiv, med stöd av relevanta harmoniserade standarder, och garanteras under vindkraftverkens livstid.